

Gemeente Renkum

D66

Schriftelijke raadsragen

Onderwerp

Kunst, cultuur, erfgoed

Programma/ product of paragraaf begroting

2L. Kunst, cultuur en cultuurhistorie

Vragen

Datum 28-12-2024

Fractie D66

Beantwoording door het college

Datum 14-01-2024

Portefeuillehouder Wethouder Van Bentem

Zaaknummer

Aanleiding/ overwegingen

In de vergadering van de gemeenteraad van 28 februari 2024 heeft de gemeenteraad kennis genomen van de Kaderstellende notitie "Cultuur in de Concertzaal". Vervolgens is na overleg met een aantal betrokkenen het rapport "Durf te kiezen" van augustus 2024 opgesteld. Bij notitie van 7 november 2024 heeft de opsteller van het rapport het college verzocht om nog geen besluit te nemen en meer tijd te nemen. Dit advies heeft het college overgenomen. Bij brief aan de raad van 12 november 2024 stelt het college het advies over te nemen, zodat organisaties de tijd krijgen tot mei 2025 om een plan te ontwikkelen. Dit besluit wordt gemotiveerd met als reden dat nog een aantal zaken uitgezocht moeten worden, zoals "bijvoorbeeld om de eigendomsconstructie van de Concertzaal gelet op het legaat; welke voorwaarden zijn er verbonden aan de uitvraag en exploitatie; welke inhoudelijke voorwaarden zijn van belang bij de programmering en de businesscase etcetera."

Gelet op het feit dat deze stukken ter informatie aan de raad zijn gezonden en gelet op de inhoud de nodige vragen oproepen, heeft D66 Renkum verzocht dit onderwerp en pakket aan documenten te agenderen, hetgeen het geval is voor de commissievergadering van 14 januari 2025. Voorafgaand aan dat overleg zou de fractie van D66 Renkum graag antwoord willen hebben op de navolgende vragen.

In de notitie van 28 februari 2024 wordt gevraagd om een plan van aanpak, passend binnen de Cultuurvisie en richting geeft aan: inzet Concertzaal als Cultureel centrum; permanente huisvesting Stichting Scarabee; onderbrenging collecties Veluwezoom en collectie Kwak; permanente huisvesting Museum Veluwezoom; uitsluitel geeft aan culturele invulling Bernulphuskerk; aansluiting Centrumplan Oosterbeek en ontwikkeling Talsmalaan; aansluit bij overig beleid; Talsmalaan; Centrum Oosterbeek

In de PPN heeft de raad ooit uitgesproken dat de Concertzaal "vervreemd" moet worden.

Een toelichting vanuit het college

Al meer dan een jaar zijn we met verschillende stakeholders in gesprek om te komen tot een sluitende exploitatie voor de Concertzaal. Dit heeft geresulteerd in het rapport 'Durf te kiezen'. Bij de vaststelling van dit rapport hebben wij de koers als volgt uitgezet: 1:) stoppen met de huidige exploitatie en 2:) het opstarten van de aanbesteding voor de nieuwe exploitatie. Inmiddels is er overeenstemming over de beëindiging van de lopende exploitatie. De aanbesteding voor de nieuwe exploitatie wordt projectmatig op een zorgvuldige wijze opgepakt, waarbij we zorgen voor de juiste besluitvorming qua budget, kaderstelling en de uiteindelijke gunning. Dit proces is recent opgestart

Schriftelijke raadsvragen

waarbij nu de ambitie is om voor de zomer de aanbesteding nog op te starten. Als er meer duidelijkheid over de planning is zullen wij u daarover informeren.

Vragen¹

Vraag 1 Het college heeft meer tijd nodig tot mei 2025 om zaken uit te zoeken. Dit betreft o.a. het legaat. Het legaat is van 1886. Hoe kan het dat anno 2025 nog onderzoek gedaan moet worden naar de eigendomsconstructie van de Concertzaal gelet op dit legaat? Na zo'n 150 jaar zou het toch helder moeten zijn wat de rechten en plichten zijn? Kan het college de raad in nu in concreto aangeven wat de rechten en plichten van de vervreemder (de gemeente Renkum) en de aankomende verwerver zijn? Kan het college concreet aangeven, naast de concrete verplichtingen uit het legaat, wat precies nader moet worden uitgezocht gelet op het gesteld in de brief van 12 november, onderdeel vervolgtraject?

Antwoord U geeft aan dat het college meer tijd nodig heeft om zaken uit te zoeken tot mei 2025. Het verzoek om uitstel tot mei 2025 voor het indienen van de plannen komt echter bij de stakeholders vandaan, en betreft geen verzoek van het college. Wij als college kunnen deze tijd ook goed gebruiken om de voorbereiding voor de aanbesteding ter hand te nemen.

De rechten en plichten t.a.v het legaat zijn helder zolang het eigendom van de Concertzaal bij de gemeente blijft. In de loop der jaren zijn er echter verschillende juridische adviezen gegeven over een mogelijke vervreemding. Uit deze adviezen blijkt dat er gezien het legaat niet zonder meer vervreemd kan worden, maar dat er mogelijk een constructie is waarbij vervreemding wel een optie is. Er is door de toenmalige besturen (college en raad) niet voor gekozen om dit verder uit te zoeken, aangezien er geen directe aanleiding was voor vervreemding.

Op dit moment is de optie om de locatie kostendekkend te laten exploiteren de basis voor de toekomst en is er een uitvraag in voorbereiding om deze exploitatie openbaar aan de markt aan te bieden. Op het moment dat blijkt dat een kostendekkende exploitatie niet haalbaar is, zal de besluitvorming over mogelijke vervreemding worden voorgelegd. Om op dat moment duidelijkheid te hebben over de uitgangssituatie wordt parallel aan de aanbesteding de juridische positie geactualiseerd en voorzien van een advies. Hierdoor kan bij het eventueel niet slagen van de aanbesteding sneller doorgepaktd worden op dit alternatief.

Vraag 2 Betrokken partijen krijgen nu weer tot mei 2025 de tijd om plannen te ontwikkelen? Welke concrete eisen of kaders heeft het college nu mee gegeven aan betrokken partijen om tot een gericht resultaat te komen? Wat moet dit resultaat concreet inhouden? Verwacht u 1 plan of kunnen betrokkenen met meerdere plannen komen? Hoe borgt U dat deze plannen op elkaar worden afgestemd?

Antwoord De betrokken partijen hebben n.a.v. het rapport 'Durf te kiezen' op 3 oktober 2024 de gemeente gevraagd om het gesprek met de exploitant aan te gaan over openbreken van het contract. Daarnaast hebben de partijen zelf om meer tijd gevraagd voor het uitwerken van hun plannen. Het college heeft daarmee ingestemd, maar heeft (nog) geen aanvullende voorwaarden gesteld. Inmiddels is er overeenstemming bereikt over het beëindigen van de exploitatieovereenkomst per ingang van 24 december 2025. U bent hier in december jl. reeds over geïnformeerd, en ook over de consequentie hiervan: een nieuwe exploitatie zal moeten worden aanbesteed. Nu de beëindiging van de exploitatie een feit is, heeft de gemeente de regie genomen. Na een periode van meer dan een jaar waarbij de gemeente de marktpartijen die met elkaar in gesprek waren over de mogelijke invulling van de Concertzaal (al dan niet gezamenlijk, mogelijk met huidige exploitant) faciliteerde, moeten er concrete stappen worden gezet. De einddatum van de exploitatie komt in zicht, en het is van belang om z.s.m. een nieuwe exploitatie aan te besteden. Om alle partijen op basis van het gelijkheidsbeginsel gelijke kansen te kunnen bieden (het Didamarrest) moet de uitvraag voor deze nieuwe exploitatie openbaar worden gepubliceerd. Bij deze publicatie worden partijen uitgenodigd om in te schrijven voor de (langjarige) exploitatie van de Concertzaal. Aan deze inschrijving worden randvoorwaarden en eisen gesteld, uiteraard passend binnen het juridische kader van het omgevingsplan, het legaat en het beleid, die vooruitlopend ter besluitvorming aan de raad zullen worden voorgelegd. Deze (bestaande) kaders worden op korte

¹ Formuleer de schriftelijke vragen kort en duidelijk. Het antwoord volgt binnen 30 dagen nadat de vragen zijn ingediend bij de griffie.

Schriftelijke raadsragen

termijn gebundeld in een document, dat vervolgens onder begeleiding van een inschrijfleidraad wordt gepubliceerd.

Zoals uit het rapport 'Durf te kiezen' blijkt, zijn er verschillende stakeholders bij het project betrokken. Deze, maar ook niet betrokken partijen, kunnen inschrijven voor deze exploitatie, waar na een zorgvuldige procedure een partij zal worden geselecteerd.

Vraag 3

, Dance2It, etc., etc. Kan het college motiveren waarom slechts negen stakeholders nu worden betrokken? Is het college bereid om andere actoren nog actief bij dit proces te betrekken?

Antwoord De groep van negen is ontstaan uit gesprekken die voorafgaand aan het onderzoek met rapport "Durf te kiezen" zijn gehouden. (Zie ook startnotitie Cultuur in de Concertzaal) Daaruit is ook gebleken dat er mogelijk meerdere partijen geïnteresseerd zijn. Met het ontbinden van de huidige overeenkomst, wordt de exploitatie opnieuw aanbesteed (zie ook onder antwoord op vraag 2) en krijgen alle partijen, betrokken of niet betrokken in het voortraject, gelijke kansen om al dan niet gezamenlijk in te kunnen schrijven voor deze exploitatie. Uiteraard worden alle inschrijvingen getoetst aan de gestelde eisen en randvoorwaarden zoals deze gesteld worden.

Vraag 4 Op 29 maart 2023 heeft de gemeenteraad de motie broedplaatsen aangenomen? Gelet op het feit dat in het plan van aanpak naar diverse onroerende zaken wordt gekeken, zoals Concertzaal, Talsmalaan en Bernulphuskerk: wat is de stand van zaken van uitvoering van de motie Broedplaatsen? Wat heeft het college bereikt met het aanwijzen of ontwikkelen van broedplaatsen in de gemeente Renkum?

Antwoord

Deze motie heeft geen betrekking op de culturele invulling voor de Concertzaal. Door de monumentale status en de indeling van de Concertzaal leent deze niet om invulling te geven aan een broedplaats. Hiervoor is een gebouw/ruimte nodig waarbij er geschikte werk- en atelierruimte kunnen worden gecreëerd. Voor het uitvoeren van die motie is in 2023 een onderzoek uitgevoerd waarbij een aantal aanbevelingen zijn opgeleverd die vragen om te investeren in locaties voor kunstenaars. Twee aanbevelingen worden nu verder uitgewerkt; een Renkumse Atelierstichting en een Cultuurfonds.

Vraag 5 Het is een feit van algemene bekendheid, gelet op alle ervaringen van de afgelopen jaren, dat betrokken organisaties op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed niet echt sterk zijn in het gezamenlijk opereren of gezamenlijk optrekken en dat "ieder voor zich" bepalend is voor dit proces. Het college geeft nu weer uitstel tot mei 2025 om betrokkenen een plan te laten ontwikkelen, zonder dat het college ook maar enige regie op dit proces neemt. Wat zijn de redenen om als college hier geen regie op te voeren?

Antwoord

De stakeholders hebben aangegeven meer tijd nodig te hebben om een haalbare businesscase op te stellen voor een mogelijke exploitatie van de Concertzaal. Het college heeft ingestemd met deze extra tijd, maar hebben ook nadrukkelijk aangegeven dat er voor deze exploitatie een aanbesteding zal moeten plaatsvinden. Het is goed dat de partijen vast vooruitlopend op de aanbesteding hun mogelijkheden onderzoeken, maar dat heeft geen invloed op de te houden aanbesteding. De uiteindelijke invulling en samenwerking laten wij graag over aan de sector zelf. Nu de exploitatieovereenkomst is beëindigd, is de weg vrij om een aanbestedingsprocedure te starten. De gemeente schetst de (wettelijke) kaders waar inschrijvende partijen aan moeten voldoen, het is aan de (markt)partijen om al dan niet samen een inschrijving te doen.

Vraag 6 Stichting Culture staat klaar om langdurig en met concrete langdurige financiering de exploitatie van de Concertzaal te realiseren, zodat de collectie Kwak en de collectie Museum Veluwezoom getoond kunnen worden. Waarom is het college niet op dit aanbod ingegaan? Tenslotte is de collectie Kwak aan de gemeente geschonken en heeft het college het beheer van de collectie Kwak in overleg opgedragen aan deze Stichting?

Schriftelijke raadsragen

Is het college het met de fractie van D66 Renkum eens dat – gelet op het legaat inzake vervreemding van de Concertzaal en regels van aanbesteden en mededinging – er passende mogelijkheden zijn om de langdurige exploitatie van de Concertzaal aan de Stichting Culture op te dragen?

Antwoord Collectie Kwak

De collectie Kwak is geschonken aan de gemeente. Met de schenker is afgesproken dat er een stichting aangesteld gaat worden voor het beheer en exploiteren van deze collectie. Dat is op dit moment nog nergens belegd.

Langdurige exploitatie

Omdat er meerdere partijen interesse hebben getoond in de exploitatie van de Concertzaal lijkt het ons gelet op het gelijkheidsbeginsel niet meer dan wenselijk dat deze partijen een gelijke kans krijgen om hier een haalbare exploitatie te kunnen realiseren. Om dit op een goede manier te kunnen doen is een openbare aanbesteding ons inziens noodzakelijk.

Vraag 7 Kan het college aangeven welke concrete mogelijkheden van vervreemding van de Concertzaal er zijn met voor- en nadelen en welke vorm van vervreemding heeft de voorkeur van het college?

Antwoord Zoals uit antwoord 1 blijkt, zal dit de komende tijd onderzocht worden.

Vraag 8 Is het college van mening dat de inhoud van het rapport Durf te Kiezen in overeenstemming is met de eisen die het college in de kaderstellende notitie van 28 februari 2024 heeft gesteld? In het rapport leest D66 Renkum niets over “permanente huisvesting Scarabee”, “permanente huisvesting Museum Veluwezoom”; “invulling Bernulphuskerk”, “Aansluiting Centrum(plan) Oosterbeek”. Kan het college dit nader motiveren?

Antwoord Het rapport “Durf te kiezen” is niet het door u genoemde plan van aanpak maar het onderzoek naar de mogelijke exploitatie van de Concertzaal als cultureel centrum, icm mogelijke huisvesting van culturele organisatie. Uit het onderzoek blijkt dat er geen overeenstemming of gezamenlijke visie is binnen de stakeholders. Dat is ook bevestigd tijdens de bijeenkomst van 3 oktober 2024 waarbij het rapport werd gepresenteerd. Nu de exploitatie wordt aanbesteed, ligt een dergelijk plan van aanpak in handen van de (markt)partijen en zal onderdeel uitmaken van hun inschrijving.

Vraag 9 Op welke wijze zijn de ontwikkelingen rond de Bernulphuskerk, dan wel Gemeentehuis gelet op het onderzoek om ambtenaren elders te huisvesten van invloed op de nadere invulling van de stakeholders om uiterlijk mei met plannen te komen?

Antwoord Het is op dit moment de verwachting dat in mei 2025 de kaders voor de exploitatie ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Uit deze kaders moet blijken wat er allemaal mogelijk is op de locatie Concertzaal. Deze kaders worden naar verwachting vooruitlopend op de besluitvorming middels een marktconsultatie getoetst bij een aantal marktpartijen – stakeholders. Het is uiteindelijk aan de partijen om te besluiten om in te schrijven voor de locatie Concertzaal of om te wachten op (mogelijke) andere locaties waarvan op dit moment nog geen duidelijkheid is of de invulling met een dergelijke functie mogelijk is. Het college heeft de verwachting dat de markt zelfstandig de locatiekeuze kan maken en wil daarbij kansen bieden maar niet sturen.

Vraag 10 De huidige exploitant van de Concertzaal wil voortijdig stoppen met de exploitatie. Kan het college uitleggen wat er gaat gebeuren om de exploitatie voort te zetten, zodanig dat alle geïnteresseerde partijen kunnen meedingen? Op welke wijze sluit dit aan bij de plannen van het college om op enig moment de exploitatie van de Concertzaal aan te besteden?

Antwoord Zie antwoord vraag 1: de huidige exploitatie is inmiddels beëindigd, en het college heeft her voornemen om z.s.m. de aanbesteding voor de exploitatie op te starten.